

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

VARIACIONS COLÉRICAS.

Los metjes estrangers que 's carlejan ab lo Dr. Ferrán están escruixits. No saben compendre ni s'explican com havent descubert lo célebre metje tortosi tot lo procés del microbi, y havent fet importants estudis sobre l' inoculació de un virus anti-colérich, la ciencia de aquest home s' estrelli ab la solemne tonteria de un ministre.

Vaya un concepte formarán d' Espanya!

En todas las naciones civilizadas, un home que pot arribar a ser l' honra del país que l' ha vist neixe, seria ensalsat y l' durian en triumfo; a Espanya 'l' tractan pitjor que a un curandero.

Lo govern de Fransa, Bèlgica, Italia, Inglaterra l' ajudarian, y recomararian al poble las sévas experiencias. Aquí 'l' poble 's presta admirablement a que las fassa; la meytat de la població de Alcira s' ha deixat inocular y la meytat restant reclama que la inoculin; en cambi 'l' ministre, passant per sobre de tot, fins per sobre de un títol oficial que autorisa al Dr. Ferrán per curar als séus clients de la manera que li donga la gana, exclama:

—No vull que 's fassan mes inoculacions... Contra 'l' cólera n' hi ha prou ab los cordons, ab las fumigacions, ab las quarentenas y 'ls lassaretos... Jo de aquestas cosas ne sè la prima y si 'l' Dr. Ferrán es doctor en medicina, jo aquí ahont me veuen soch doctor en cólera morbo.

Y tal dit, tal fet.

Ha anat a Valencia una comissió oficial, que ja fá alguns dias qu' estudia 'l' procediment del Dr. Ferrán, ab tota la calma y la patxorra, propia dels homes que desitjan conservar una prebenda de cinquanta duros diaris per barba.

Al costat del Dr. Ferrán hi está tothom.

Al costat de la comissió no hi está ningú. No hi está més que 'ls cinquanta duros.

Y per aixó cada dia 'ls amichs del ministre fan corra una bola per desacreditar al célebre doctor. Ván dir, que a pesar d' estar inoculat, vá morir-se del cólera 'l' pare de un metje de Valencia... Pero després vá saber-se que ni estava inoculat, ni havia mort del cólera. De manera que ni quan se tracta de guanyar unas eleccions s' hi posa més empenyo, ni s' emplean medis més il·licits.

Y aixó qu' en unas eleccions, després de tot, se tracta de la comedia política, mentres que aquí 's tracta de una cosa tant seria com es la salut pública y la vida del ciutadà.

Pero, amigo, anéuli ab serietats al pollastre de Antequera.

Per ell lo mon es una bola... No hi ha més que jugarhi y que rodil!

Per ell valdrá més lo qu' está succehint en alguns punts de Valencia, ab aixó del cólera, que tota la ciencia y tota la ilustració del célebre Dr. Ferrán.

¿No tenim per ministre a n' en Romero Robledo? Donchs a tal ministre, tal poble.

Qu' entri un metje a casa de un colérich y que 'l' malalt y la familia de aquest l' insultin; que li digan *envenenador, enterra-morts*; que li obliguin a pendre, a la forsa las medicinas que plé de zel ha receptat pèl malalt... Aixó es mil vegadas més graciós que tot lo que puga fer lo doctor Ferrán. ¿No es veritat Sr. Romero Robledo?

Que quan un metje vaja pèl carrer, una turba l' apedregui; que quan se trobi fent la visita a un hospital li clavin un trabucasso; que si poden haverlo l' estucin... Aixó es més flamench, que tot lo que puga inventar lo doctor Ferrán. ¿No es veritat Sr. Romero Robledo?

Que 'l' poble fanatisat acudi en multitud a un santuari y s' emporti l' oli de las llantias, com únich preservatiu de la epidemia... digui, Sr. Romero Robledo, ¿hi ha res més consolador? ¿hi ha res més cristià? ¿hi ha res més religiós?.. Davant de aquest espectacle, que 's desi la ciencia y que s' ensorri 'l' doctor Ferrán.

Perque, suposo que ja deuen saberho: a Valencia hi ha hagut un miracle; pero un miracle de debó, despampanant... en una paraula, un miracle digne de l' época conservadora que atravessém.

Escóltinlo, que la cosa val la pena.

«Anava un carreter pèl camí ral de Valencia a Barcelona, quan una velleta qu' estava sentada a un marge, vá demanarli ab véu llastimosa que la deixés pujar al carro.

—De debó? vá dir lo carreter. Si en lloch de ser una vella xaruga, fosses una minyona de quinze anys, no dich que no.

Y sense mirarli més la cara vá seguir endavant.

Una estoneta després passava un altre carreter; la vella li feu la mateixa demanda y 'l' carreter consentí en deixarla pujar al carro.

Lo carreter y la vella ván posarse a parlar... ¿Y de qué havian de parlar sinó del cólera? Vels'hi que a lo millor de la conversa la vella vá dir:

—¿Veyéu aquell carro que vá al davant nostre? Tot just fa un moment que ha passat per aquí: 'l' carreter estava bó y sà... Donchs, ¿com creuriau que a horas d' are ja s' ha mort del cólera?

En efecte ván adelantarse, y 'l' carreter aquell ja era mort y per cert qu' estava més negre que un carbó.

La vella, l'avors, vá donarse a coneixe del carreter compassiu, y vá dirli que tots los que anessin al santuari del Puig a buscar una mica d' oli de la llantia que crema davant de la Verge, no agafarian lo cólera... y que aixó ningú més qu' ella podia saberho, ja qu' ella era la Mare de Déu del Puig en persona.

Ignoro si 'l' carreter, dihent un renech de admiració, vá caure ajenuat als séus peus... Lo que si contan com a cosa certa es que la vella, desde llavors vá ferse fonedissa.

Y are vé 'l' bó. Y es que cada dia 'l' santuari del Puig se ha omplert de gent que enduhentse'n l' oli gota a gota hi han deixat los quartos pesseta a pesseta. Y lo més bonich es que ab tants forasters, procedents alguns de pobles invadits, al Puig que fins aquí no tenian lo cólera, are 'l' tenen y comensa a causar grans estragos.

Los vehins de aquest poble si que podran dir que ja han begut oli.

Are bè: las estúpidas peregrinacions qu' escampan l' epidemia per una comarca que no la coneixia, son cosas que 's permeten, y 'l' ministre no 's recorda de privarlas.

L' embaucament de una requa de infelissos que pretenen prevenirse contra 'l' cólera ab l' oli de una llantia de iglesia, es una explotació licita y tolerable, y un govern essencialment católich com lo nostre no ha de ficars'hi.

Aquí lo únich que convè es impedir que 'l' Dr. Ferrán, un home de ciencia, que ha trobat un medi racional per preservarnos del cólera, puga dur a cap los séus experiments. ¿Qué inoculacions ni qué candongas!...

Per mi aquest metje es un heretje sens goig ni penes; a fer novenes vágissen prest ¡y ja está llest!

Per últim lo cólera sembla que s' ha presentat a Madrid.

No vull mal a ningú; pero m' agradaria que vestintse d' etiqueta s' arribés al ministeri de la gobernació a fer una visita a n' en Romero Robledo.

Me sembla a mi que al véurel li passarian las ganas de riure. Tal vegada s' alsaria esparverat y agafaria 'l' cordó de la campaneta per demanar assistència... Lo bonich seria que 'l' cordó li quedés a las mans.

'L Sr. Cólera llavors podria dirli:

—Vaja D. Francisco, ja que jo soch aquí y que vostè 'l' cordó, *acordónis*... Si, home, si, no fassa cumpliments: pàsissel pèl coll y penjis als ferros de qual-sevol balcó del ministeri.

P. K.

VELLAS ARTS.

(UNA VISITA AL MUSEO MAR... DE LLÁSTIMAS.)

TENTAMENT invitats per ningú, hem tingut lo gust de visitar últimament lo museo de *vellas arts* inaugurat molts anys ha en lo lloch hont tots sabém.

La impresió que aquesta galeria de pinturas y altras desgracias causa en l' ánim del espectador, es estupenda: sabém positivamente que de resultas hi ha hagut varias morts repentinas y alguns periodistas portats a la presó, amén de

moltas altres tragerias que 's preparan, y que no deixarán de donar molt que dir y que fer al govern canovista que desadministra 'l museu.

Procuraré anar al gra—deixant la palla pels carlistas,—apuntant lo més notable, mentres esperém l' ocasió d' apuntar... un' altra cosa.

Al entrar á la gran sala, crida poderosament l' atenció un immens quadro del distingit pintor andalús, senyor Romero Robledo, que 's titula *Campaña electoral*.

Es verdaderament un treball de mérit: de trampas no 'n vulguin més y de decoro no 'n demanin menos. Allí 's veuen llistas falsificadas ab un primor que enlluherna al home méns escrupulós; allí destacan garroladas magníficas y urnas capgiradas; allí, en fi, un hom se convens de que si 'l mencionat artista cultiva aquest género ab constancia, arribará á ser un prestigiador de punta que donará dias de gloria á la patria, y acabarà per tirar completament per terra la poca decencia electoral que encara queda.

Del mateix autor, hi ha un quadret molt plé d' enredos, que 's diu *Campaña sanitaria*. Segons sembla, es copia d' un quadro exposat l' últim istiu y del qual pareix que se 'n van treure alguns millons. La copia en qüestió es bastant exacta; pero es difícil que 's coluqui tant bé com l' original, perque 'l públich está ja molt escamat y no fa cas dels microbis.

Segueix en importancia la preciosa acuarela *Ay, amor!* del reputat artista y guerxo malaguenyo Sr. Cánovas.

Sembla mentida que un vell que se 'n va del món pinti aquestas cosas ab tanta trassa. Es evident: l' home que posseheix una paleta aixís, serveix perfectament per fer de mestre de casas.

Los dos quadros del mateix autor, *Resistencia* y *Tant se me 'n dona*, están ben dibuxats; pero es fácil que proporcionin serios disgustos al simpálich artista malaguenyo.

L' inteligent pintor asturiá Sr. Pidal ha exposat variats telas d' assumptos religiosos. Sobressurt la que 's titula *Vanguardia mística*. ¡Quanta fantasía! ¡quina manera de interpretar lo natural! Y sobre tot, ¡quinas ganas de que l' apedreguin! En primer terme apareixen varios capellans, ab lo trabuch corresponent y en una actitud tant bélica, que lo primer que li acut al que s' ho mira es posarse á corre. Darrera 'ls capellans treu lo nas un nutrit *peloton* de la *juventut católica* y al fondo 's véu una iglesia cremant per tots quatre costats.

No gayre lluny d' aquesta pintura, atréu las miradas del públich un quadret de petites dimensions, pero ab més intenció qu' un Martos. Se titula *Son verdas*, y encara que está sense firma, s' atribueix ab bastant fonament á una distingida persona. Lo conegut *amateur* Sr. Sagasta sembla que adquirirá aquesta significativa obreta.

Un dels artistas que representa més brillant paper es lo Sr. Nocedal (D. Cándido) afamat pintor d' animals, que ha exposat un retrato de D. Carlos VII, tamanyo natural. No ha olvidat ni el més petit detall de la complicada fesomia del *corredor* d' Oroquieta: qualsevol que inspeccioni aquella cara compendrà que á D. Carlos li agradan las húngaras y que porta dents postissas.

Lo aprofitat pintor Sr. Antequera ha presentat una *Marina*. L' epigrama qu' enclou aquest quadro val un Perú ó dos. Realment lo Sr. Antequera ha tocat al viu: l' únich modo de tenir marina es aquest; pintársela.

Sota mateix d' aquesta maliciosa marina, hi ha una tela de regulars dimensions; pero que en rigor no es més que un boceto. L' asunto es tant complexo que casi no pot explicarse. Se veuen armas de varias classes, l' horisont tapat completament pel fum, y al mitj un immens interrogant.

Es l' autor d' aquest quadro un artista de molt porvenir que ara está estudiant á l' extranjer: lo senyor Ruiz Zorrilla.

(L' any que vé 's continuarà.)

FANTASTICH.

ENIM de donar una noticia trista als nostres lectors: en la flor de l' edat, quan tot li somreya ha mort casi de repent lo conegut escriptor catalá D. Joseph Verdú.

Com tants altres joves que avuy cultivan la literatura, lo Sr. Verdú va

publicar sos primers ensaigs literaris en LA CAMPANA DE GRACIA, firmant ab lo pseudónim *Gestus*. Premiat en varios certámens, casi sempre ab composicions humorísticas, era 'l Sr. Verdú un escriptor estudiós, bó, honrat y liberal. LA CAMPANA DE GRACIA lamenta la seva pérdua, com si se li hagués mort un individuo de la familia, y participa del dolor qu' embarga avuy á la que ha deixat de tenir la ditxa de contar-lo entre sos membres.

Tals son las disputas que sostenen la *Crónica* y 'l *Barcelonés*, que D. Francisco ha resolt portar als tribunals al autor de un escrit que s' ha publicat en lo primer de aquells periódichs.

Sempre m' ho havia cregut: quan eran á cala Ciutat y feyan d' amo, reyan molt. Pero ja ho diu lo ditxo: «De las riallas venen las plorallas.»

Dijous de la senmana passada una má criminal va colocar una bomba de dinamita en una casa de Vilanova y Geltrú habitada pèl majordom del conegut fabricant Sr. Ferrer y Vidal.

La victima de l' explosió va ser un minyó de uns 19 anys, amich y company del fill del majordom, á qui anava á buscar per sortir á passeig.

No trobém paraulas per reprobar crims com aquest tant cobarts y salvatjes.

Pero ¿qué dirian los conservadors si 's veyan aquestas cosas quan gobernassin los liberales?

Los hi recomano 'l nou tomo que acaba de publicar la *Biblioteca Salvatella*. Conté la famosa novela de Victor Hugo *Nostra Senyora de París* y forma un llibre imprès ab elegancia, molt ben enquadrant y plé de grabats notables. Una extensa y ben escrita ressenya de la vida y mort de Victor Hugo li donan un gran interés de actualitat. Costa no més que quatre pessetas y 's ven á ca'n Lopez.

Segons las ordres de 'n Romero Robledo, únicament permetrá que s' inoculin los solters y 'ls viudos sense familia.

Just. Y 'ls casats y viudos ab fills, com que regularment son los que sostenen á la familia, que agafin lo cólera y 's reventin.

Aixó es ja 'l *delirium tremens* de la tonteria.

Prostérninsel... Si, de genolls davant de la serietat y l' esperit de justicia dels conservadors.

Hi havia un jutje á Murcia qu' estava instruhint un procés electoral verdaderament escandalós. Donchs bé, á lo millor reb una ordre trasladantlo á Figueras.

¿Ah, sí? ¿Tú vols perseguir als tarugistas electorals? Donchs ala, deixa estar lo procés, fés la maleta, agafa la familia y al carril.

Hi havia á Madrid un altre jutje, 'l Sr. Calza, qu' estava instruhint lo procés corresponent en vista dels abusos y atropellos de que ván ser víctimas los procesats per tentativa de robo á casa de 'n Romero Robledo.

Donchs també aquest jutje ha rebut una ordre trasladantlo á provincias.

Aquí no hi ha més remey: ó fán lo que vol lo govern, ó á passejar.

Aixís s' acredita la funció més augusta de l' Estat, ó siga l' administració de justicia.

¡Gloria als conservadors!

¡Y nosaltres, demagogos, menja-criaturas, canalla vil, varem ser tant gamarussos, tant ximples, tant bábiescas, llavors de la República, que varem establir l' independéncia de la magistratura basada en la inamovilitat més absoluta del poder judicial!

Cá, si nosaltres eram pitjors que alló que llensan.

Electors de Santa Coloma de Farnés, preparínse.

Lo seu diputat Sr. Mataró, després de calculat bé s' ha estimat més la cononjia del govern civil de Salamanca, que la representació del districte, de manera que aquest are ha quedat vacant.

¿Qué dihen? ¿Qué encara no tenen pensat un candidat per sustituirlo?

No hi fá res, no s' hi amohinin. En Romero Robledo ja s' ha prés la pena de pensar per vostés... tant es que risquin com que rasquin: ell ho vol y ha de ser... y gracias.

Al menos no 's queixarán, que 'l candidat elegit per en Romero Robledo es molt salau.

¿Han sentit á parlar alguna vegada del Dr. Lucientes? Si senyors: es aquell célebre metje dels acordonaments y de las fumigacions, l' héroe de Port-bou y de la Cerdanya... Vaja, no fassan lo toíto... si no 'n coeixen d' altre.

Donchs si, tindrán l' honor de ser representats pel Dr. Lucientes... que una mica fregat ab polvos de ll-

manera y encare millor ab un paper de plata será 'l diputat més lluent y enlluhernador de tot lo Congrés.

Al últim s' han avingut; pero no tots.

En Martos, en Moret, en Montero Rios, en Balaguer y alguns altres entran á formar part del partit que mana en Sagasta.

En López Dominguez y una dotzena de amichs—es á dir una dotzena de frare, perque crech que son tretze—'s quedan formant l' esquerra.

Los conciliats han trobat una fórmula que encare que poch conté alguns progressos que jo desitjo cordialment que 's realisin. Poch á poch se va lluny.

En quan als esquerrans no han trobat res, sinó conservadors que 'ls felicitan, canovistas que prometen ajudarlos, romeristas que 'ls alentan, etc., etc.

Y tot per poder dir allá ahont convinga: lo partit liberal está dividit; no pot ser poder.

Que 's desenganyin los uns y 'ls altres, si no han de ser poder fins qu' estigan units no ho serán may. La bruixa conservadora esbullará sempre los millors cálculs.

Aquí no hi ha més medi que un... Salvar la llibertat y la democracia, acceptant las últimas consecuencias de aquestas idees.

La República es una senyora molt ben educada, que diu sempre:—«¿Aixó vols país? Donchs aixó 's farà.»

Y no 's cregan, ella no dona may cap xasco á ningú, sinó als reaccionaris.

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Esparraguera, anant á la professó, va embestir ab la custodia á las mans, á un ciutadà perque no s' ajenollava, reclamant l' apoye dels civils per ferli doblegar los jenolls. Los civils van mirar-se'l y la professó va seguir endavant. Un aplauso als civils qu' en aquest punt van cumplir perfectament lo seu deber.

Mentres passava la professó de Corpus per sota dels balcones de la societat católica de Valls, los sócios van obsequiar al pendentista ab dos ondas de pólvora que van fer mal á algú. Als neos quan passa una professó haurian de lligarlos, perque quan s' entusiasman sempre fan desgracias.

A Sant Joan Despi 'l rector anava á la professó ab los ulls espurnejants, y al veure á un grupo de ciutadans que reya, va exclamar: «Mireu com riuen aquellas caras de dimoni.» ¿Qué té 'l rector de Sant Joan Despi? ¿Qué li passa? ¿Disgustos ab la majordona?

Las monjas negras de Sant Feliu de Llobregat han plegat lo ram. Vaja, que 'l clero (de aquella vila está de pega. Perque si negra es la pega, negras son també las monjas que se 'n han anat. Pero encare hi quedan las monjas blancas, que are ab la fugida de las monjas negras no s' entendrán de feyna.

L' escena á Granollers. Una pobre dona 's confessa, y que seria lo que li diria 'l confés, quan tot de un plegat cau en basca y se l' enduhen á la rectoria ab una cadira? La infelisa va morir allá mateix sobre la cadira. Hi ha confessors que son com en Fraseuelo, matan á la primera.

Lo rector de Sant Quirse contiúua enfutismat encare desde que ha perdut las eleccions. Al poble ja li diuen Mossen Jaume Eleccions, y es tal la furia de aquest sant varó que no content ab picar de péus y de mans sobre la trona, l' altre dia va tirar lo boneto als feligresos, que no semblava sinó en Lagartijo quan brinda un toro. Ab tot aixó la meytat de la gent que fins are anava á l' iglesia, are no s' hi acosta per no pendre mal, perque al millor dia no content ab tirarlos lo boneto, es capás de tirarlos lo Sant Cristo y n' estaburniria algun. Mossen Jaume Eleccions, creguim á mi, prengui aygua d' ordi ó sarsa-parrilla, que 'ls moviments de sanch en aquestos temps son perillosos.

LO NEBOT DEL ONCLE.

Jo soch lo nebot del oncle, si senyors, soch lo nebot, y no apunto cap més mérit perque aquest sol ja ho diu tot.

L' oncle va surtir l' esquerra ab uns quants retalls antichs, y jo vareig ajudar-lo atrasantli quatre amichs.

De modo que si ell va durhi lo antich, jo hi vaig dú 'l novell: tant, pues, es d' ell com es méva; tant es méva com es d' ell.

Per xó tinch tantas agallas y also tant la véu, per xó: perque, passi lo que passi, després del oncle soch jo.

—Mira, noy,—me deya un dia lo duch, després de dina;—si ets bon minyó y t' aprofitas, jo 't posaré 'l pá á la má.

Aixó de manar polítichs, vol, ademés de talent, lo valor y travessura que sols pot teni 'l jovent.

Vol dir que quan jo fassi ayguas, ja pots donar per segú que 'l successor qu' esculleixi per forza tens de ser tú —

Jo vaig obrí un pam de boca

fent aquesta reflexió:

—Aixó casi ni cal dirho; es clar que, fora ell, soch jo!

Ara ha arribat lo gran dia; l' oncle ha vingut y m' ha dit: —Nebot, agafa las riendas, jo ja estich massa aburrit.—

No li he fet dir dugas voltas; prenh las riendas al instant, pujo al carro de la esquerra, eop de tralla y... jendavant!

Pero... —lo que son los homes,— en lloch de callá y segui, la mèva gent se 'm subleva y hasta algú se 'n riu de mí. ¡No mirar que á aquesta esquerra jo soch qui li he donat tó! ¡No pensar que, callant l' oncle, qui tè de parlar soch jo!

Nada menos que voldrian que jo deixés lo sitial, y prengués á n' en Sagasta per capitá general.

Dihen que així es l' únich modo de treure un poch de profit, pues sols, tal com vivim ara, som un esquitx de partit.

En Moret s' hi ha deixat caure, en Montero está ja á punt, en Martos... ja no cal dirho, per cambiar sempre fa un.

Pero á mi tant se me 'n dona, no trech la má del timó; ó la nau ha d' enfonzarse ó l' pilot tinch de ser jo.

L' oncle, ab lo seu alt exemple, m' ha ensenyat ben clarament á mirar sempre per casa y á anar contra la corrent.

Los mèus amichs que se 'n vajan, que fujin los mèus soldats; tant ab mí com ab un altre, ells sempre serán manats.

Pero jo vull del mèu oncle seguir los consells madus: «val més ser cap d' arengada, que no pas quá de llus.»

Y si l' esquerra s' esgruna y quedo sol... ¡tant de bó! Jo sol formaré la esquerra y l' mèu jefe seré jo.

C. GUMA.

n francés, assombrat, me deya: —Pero es possible que l' vostre Romero Robledo no permeti que l' doctor Ferrán continuhi 'ls seus experiments de inoculació anti-colérica? —Vaya si es possible..... Ja ho veyeu.

—Y donchs, ab qué conta aquest home per contrarestar la invasió del cólera? —Ab qué voléu que conti?... Conta ab los cordons. —Pero, diguéu, aquest Romero Robledo, avants de ser ministre ¿era passamaner?

Lo cólera sembla que traeta de mudar de casa, anant-se'n de Valencia á Madrid.

Bèn mirat fá bé. —¿Qui hi tè á Valencia? Lo doctor Ferrán que 'l persegueix.

—¿Qui hi tè á Madrid? Un bon amich, casi un parent: en Romero Robledo que 'l protegeix.

Amigo, á cada hu li convé anarse'n ab los que l' estiman.

A París, una part de la noblesa legitimista va aprofitar la mort de Victor Hugo per celebrar una festa molt xistosa. Va donar un ball de condes, duchs y marquesos, marquesas, duquesas y condesas, en lo qual cada convidat havia de assistirhi vestit de bestia. ¡Quina manera de coneixes y de ferse coneixe tè la noblesa legitimista francesa!

En lo ball de la condesa de Sagan hi havia gats y gossos, mustelas y ratas, llusos y mussols. Y no obstant ningú va recordarse de vestirse de carli espanyol.

Los concurrents haurian dit á qualsevol que s' hagués vestit de aquest modo: —¡Quin tigre més preciós!

Dimars va ploure; dimecres també...

Are ray: quan ha de ploure, ho sabém sempre anticipadament. L' observatori de Nova-Yorck se cuida de avisarho per telégrafo:

«Una tempestat está atravessant l' Atlántich y anirá á descarregar á las costas d' Espanya.»

Y en efecte: la tempestat, més felis que las cartas que 's tiran al corréu, arriba sempre al seu destino.

**

Y are que hi penso.

Com que la pluja vè dels Estats Units, resulta qu' es una pluja republicana.

Ja ho veuen: al govern fins la pluja se li torna ilegal. Jo no sè com no fa agafarla avants de que desboti.

Estadística:

«A Turquia hi ha 10,000 gitanos; á Inglaterra 18,000; á Espanya 60,000.»

No 'm creya, á fé, que aquí Espanya tinguésem tants conservadors. Encare que á jutjar per la manera com nos esquilan, ja 's véu que 'ls gitanos blanchs es un género que abunda molt.

Llegeixo en un telégrama:

«Lo consell de ministres presidit avuy pèl rey s' ha ocupat ab preferencia de la qüestió sanitaria.»

Qu' es com si diguessim: «s' ha ocupat del seu estat de salut, qu' es molt delicat». Desde las elecciones municipales que no fá res de bó. Sembla que molt aviat los metjes li prescriurán dieta absoluta.

Un jove que du la gana pintada á la cara, detè á un transeunt y li pregunta:

—¿Voldria ferme l' favor de indicarme una fonda de pesseta?

—Si senyor, aquí al tombant, carrer de la Boqueria, 'n trobará una al entrar á má esquerra.

—Gracias.

—No hi ha de qué.

Van per separarse, y l' jove girantse tot d' un plegat, diu:

—Escolti si es servit.... Ja qu' es tant amable, voldria are ferme l' favor de deixarme una pesseta?

Diumenje passat van ser denunciats dos periódichs de Madrid.

¡Y aixó qu' era dia de festa!

¡Pero què hi volen fer!.. Los manaments de la lley conservadora comenssan aixís:

Lo primer amar á n' en Cánovas sobre totas las cosas.

Lo segon, no jurar en vá l' extermini de tots los republicans.

Lo tercer santificar las festas denunciand periódichs Etc., etc.

—¡Quina abnegació la dels jesuitas! deya una beata. ¿Ha vist una cosa més gran...? Figuris, que aixís que prenen l' hábit renuncian á tots los seus béns.

Resposta de un home de món:

—Gran cosa es en efecte, que renunciin á tots los seus béns, com vosté diu; pero 'm sembla que obrarian molt millor si renunciavan als béns dels demés.

¿Y de 'n Tort y Martorell, no se 'n sab res?

—¿Ahont es en Tort y Martorell?

—¡Silencio, no fassin soroll, qu' es al bressol y está dormint.

Dihen de Madrid que al entrar en Cánovas al saló de la Academia de Ciencias morals y politicas va entrabancarse ab una cadira y per poch se 'n va de bigotis.

Pero no tingan por. Precisament lo mes passat va entrebancarse ab una coalició qu' es molt pitjor que una cadira y no va caure.

L' enterro de Victor Hugo ha costat al govern francés més de 20,000 duros.

En quant á las flors y coronas ab que va ser honrat lo poeta se calcula que l' seu valor passa de un milió de franchs.

—Vaja á Fransa, deya un amich mèu, es un gust ser un gran home y morir-se.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Fra-ga-ta.*
2. MUDANSA.—*Bras-Gras.*
3. CONVERSA.—*Pa, sal, té, oli, vi.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Salmeron.*
5. GEROGLIFICH.—*Per grans los graners.*

Han enviat totas las soluciones, Un gitane, Saltá y Pará, T. Rompa y Pepet de Arbucias; 4. Cardona de Mataró, Noy de la Dida, Asnerolf Alkusa y J. Brú;

3, A, Carreras, Pep Titas y Civil, E. Coca y Serafi d' ayguera; 2, Setmesó del Tivoli, A. Boix Zorrillista, Taronja de convent y N. Agustí, y 1 no més, A. F. y Titeta.

XARADA.

Estavan tot fent la *hu dos* varios homes de Llussa, y un llop se 'ls hi presentá, embestintlos com un gòs. Lo *hu invers dos quart d'* allí fent volta torná al *total*, se procurá foch y un pal y *ters quart* que va fugi.

AREDNABAL.

ACENTÍGRAFO.

Lo criat de D. Pasqual diu qu' es tant estaquirot que l' altre dia 's va tot fent un cassó de *total*.

J. P. (A) LLAMBROCHS.

TRENCA-CAPS.

Crech, lector, que 'n tens un feix per buscar quin es lo peix que treynti cap y quá li quedí una part del any en la qual tothom hi súa sense tenir gran afany.

NAS DE PUNTA INGLESA.

QUADRAT NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6.—Nom de dona.
- 5 4 1 1 6 5.—En moltas casas n' hi ha.
- 5 4 1 4 3 6.—Nom de dona.
- 3 4 1 1 6 3.—Eynas de fustè.
- 6 1 5 4 3 6.—Poble de la provincia de Lleyda.
- 5 2 1 4 1 2.—Ofici d' home.

PUNXA-TRIPAS.

GEROGLÍFICH.

I
IV
A
L X
XI

J. P. LLAMBROCHS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans A. F., Titeta, J. Pallanga, Erasme B., y J., N. Agustí, A. Boix Zorrillista, J. Asmarats, E. Coca, Pep Titas y Civil, Sabatret del Poble, Un gitane, P. Fabregut, Lleó XIV, J. Pont y E., Un Frenilech de Reus, Manalet, L. Carreras, Tóful Si-hemol, Microbi reusense y Un Ganxet de Reus: Lo que 'ns envian aquesta senmana no 'ns serveix.

Ciudadans Setmesó del Tivoli, Taronja de Convent, Serafi de ayguera, Antonino Carreras, Asnerolf Alkusa, Pepet de Arbucias, Salta y Pará, Pepet del Carril, Un Europeo, Eudalt Sala, Dos noys joves, L. T. H. de Masnou, Un Gitane, Pegat de Pega, Un Guindilla, Jenani, L. C. y Pujol, Vilaret d' Esplugas, Un cos gran, E. Lleig, Mr Visbertasaqui, Dos cegos, Un Gitane, J. M. Bernis, Xaxu Aimet, Ciudadá Paco, Un botigué aprenent, T. Rompa, Un que té molts inglesos, A. Pilé y Betas y Fils: *Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciudadá Ventureta de Reus: La xarada que 'ns envia es copiada. —Rejosleps: Ja ha perdut la oportunitat.—Noy de la dida y Jepet de l' orga: Mirarém de complaure 'ls; pero tingan en compte qu' es molt més lo que rebém que lo que podem publicar.—R.: L' article té rasgos bonichs; pero hi ha alguns tochs massa verts.—Cristófol Crispin: La poesia y l' epigrama están bé.—M. E. (Calaf): No he enteném prou bé.—Just Aleix: L' article es molt correcte; pero poch jispejant.—J. P. Sant Quirse: Ja 'n dihém alguna cosa.—P. V. Artesa: No val la pena.—Pere Poblador: En l' «Esquella» vinent será complascut.—Un Pagés: Las xaradas están bé; pero lo demés envihi lo que li sembli, ja ho sab que será sempre ben rebut.—J. M. Vacanias: Lo que 'ns diu no está prou clar.—Dos pessichs de Tarragona: La noticia ja es vella.—J. C. (Esparraguera), J. F. Valls, J. V. (Cornella), J. C. (Sant Feliu), Barrina (Granellers), T. R. (Sant Quirse): Quedan complascuts.—Pepet del Carril: Hi anirá un geroqlifich: L' encarrech que 'ns fa es molt difcil que poguém complirlo.

¿QUE SERA?

PER

APELES MESTRES

Un elegant tomet, ab innumerables dibuixos

Preu 2 rals

Se ven en la librería de I. Lopez, Rambla del Mitj, 20, y corresponsals de LA CAMPANA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

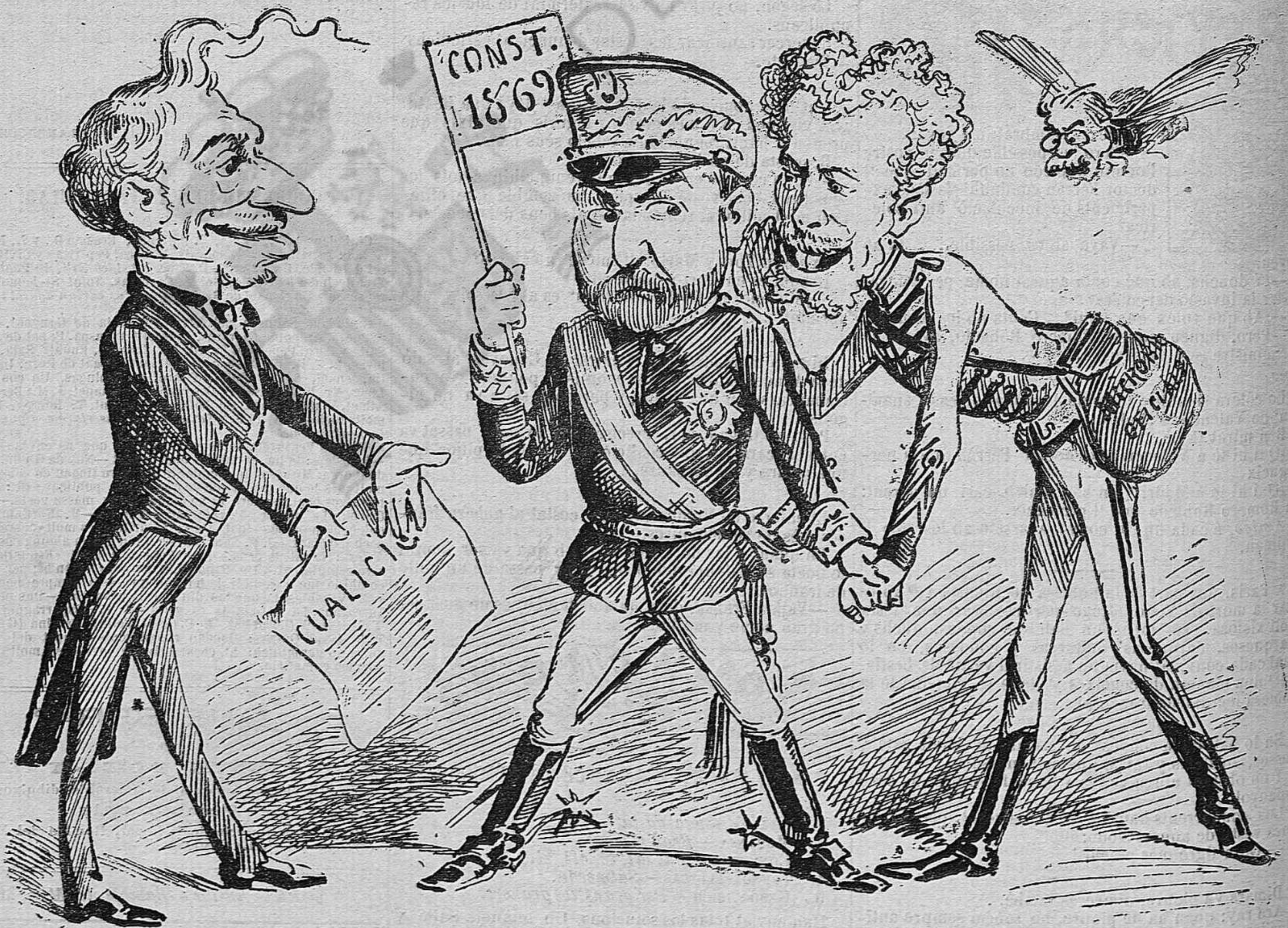
Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Miréulo... Es un dels *micrbis* más graves que se conocen.

D. Paco, Doctor en Cólera y altrás plagas.

Sagasta:
—¿Vol entrá á la coalició?
Es precis que 's decideixi...

Romero:
—No cedeixi, no cedeixi,
tinguis fort... Hi haurá turrò.